Jaarstukken 2023

Datum: 16-04-2024

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 19 april 2024

Inhoudsopgave

1. Inleiding ... 2
   1.1. Financieel resultaat ... 4
   1.2. Totstandkoming rekeningresultaat ... 4
   1.3. Leeswijzer ... 5
   1.4. Kerngegevens ... 6
   1.5. Bestuur ... 8
   1.6. Beleidsindicatoren bestuur en organisatie ... 9

Jaarverslag ... 10

2. Programmaverantwoording ... 11
   2.1. Programma Waarderen ... 11
   2.2. Programma Heffen ... 13
   2.3. Programma Innen ... 15
   2.4. Overzicht algemene dekkingsmiddelen en overhead ... 18
   2.5. Overzicht onvoorzien en vennootschapsbelasting ... 22
3. Paragrafen ... 23
   3.1. Algemeen ... 23
   3.2. Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing ... 23
   3.3. Paragraaf financiering ... 25
   3.4. Paragraaf bedrijfsvoering ... 25
   3.5. Wet Open Overheid ... 29

Jaarrekening ... 30

4. Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening ... 31
   4.1. Overzicht van baten en lasten ... 31
5. Toelichting overzicht baten en lasten in de jaarrekening ... 32
   5.1. Verschillenanalyse ... 32
   5.2. Overzicht onvoorzien ... 35
   5.3. Overzicht van incidentele baten en lasten ... 35
   5.4. Overzicht structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves ... 35
   5.5. Begrotingsrechtmatigheid ... 35
   5.6. WNT ... 37
   5.7. Overzicht taakvelden ... 39
6. Balans ... 40
   6.1. Balans ... 40
   6.2. Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling ... 41
   6.3. Toelichting op balans ... 43
7. Rechtmatigheidsverantwoording ... 47
8. Controleverklaring van de onafhankelijke accountant ... 48
9. Besluit ... 48

1. Inleiding

Voor u liggen de jaarstukken 2023. Sabewa Zeeland is een samenwerkingsverband binnen een gemeenschappelijke regeling van gemeenten en het waterschap in Zeeland. Als uitvoeringsorganisatie zorgt Sabewa Zeeland voor haar deelnemers en burgers voor een correcte, tijdige en volledige aanslagoplegging en inning van lokale belastingen en de uitvoering van de wet WOZ.

Om dit te realiseren verwerkt Sabewa Zeeland o.a. de bevolkingsmutaties en kadastrale mutaties. Voor het waterschap legt Sabewa Zeeland de zuiveringsheffing, ingezetenen heffing, watersysteemheffing en verontreinigingsheffing op. Voor de deelnemende gemeenten legt Sabewa Zeeland de gemeentelijke belastingen op zoals de onroerende zaakbelasting, afvalstoffenheffing, rioolheffing, toeristen- en forensenbelasting. Onderdeel hiervan is het waarden van circa 138.000 objecten. De totale belastingopbrengst voor het waterschap en deelnemende gemeenten is circa € 250 miljoen per heffingsjaar.
Sabewa Zeeland voert de programma's Waarderen, Heffen en Innen uit met circa 50,77 fte.

Negatief resultaat
Het resultaat over 2023 is € 263.000,- negatief. Dit negatieve resultaat wordt met name veroorzaakt door de grote stijging van het aantal ingediende WOZ-bezwaarschriften, veroorzaakt door de gestegen WOZ-waarden als gevolg van de marktontwikkeling. Het aantal ingediende bezwaarschriften door no cure no pay bureaus is hierdoor flink toegenomen en als gevolg daarvan ook de uitgekeerde proceskostenvergoedingen. Verder zijn er extra kosten gemaakt om het grote aantal bezwaarschriften tijdig af te kunnen handelen. Bestuurlijk is afgesproken deze extra kosten nog niet mee te nemen in de eerste begrotingswijziging 2023.

Begrotingswijziging
In 2023 is er een begrotingswijziging vastgesteld door het Algemeen Bestuur. De volgende ontwikkelingen zijn verwerkt in de begrotingswijziging:

- incidentele kosten ter versterking van de organisatie (€ 681.685,-);
- structurele kosten ter versterking van de organisatie (€ 167.764,-);
- structurele stijging van de personeelslasten als gevolg van de nieuwe CAO (€ 296.274,);
- structurele doorwerking hogere lasten op basis van jaarrekening 2022 (€ 69.300,-);
- structurele hogere inkomsten en besparingen (- € 65.277,-);
- structurele hogere kosten vanaf 2023 (€ 27.878,-);
- incidentele kosten ter vervanging van een langdurig zieke medewerker (€ 49.857,-);
- hogere niet compensabele BTW ten laste van het Waterschap (€ 53.443,-).

Plan versterking organisatie
In 2023 is het Visiedocument 2023-2027 vastgesteld waarin de koers staat beschreven om tot een burgergerichte, kwalitatief hoogwaardige en efficiënte uitvoeringsorganisatie te komen. Hierbij is gekeken naar de oorzaken van de problemen en is in beeld gebracht weke stappen moeten worden gezet om deze problemen op te lossen. In 2023 lag de nadruk op het op orde brengen van de basis. Ook in het jaar 2024 zal hierop de focus liggen. Om de basis op orde te brengen is in 2023 geïnvesteerd in:

- het verminderen van de kwetsbaarheid van de organisatie (door middel van inhuur van externe medewerkers, structurele uitbreiding van de formatie; automatisering van de processen, kennisverbreding onder de medewerkers en optimaliseren van de administratieve organisatie en interne controle);
- het wegwerken van achterstanden (door middel van inhuur van externe medewerkers);
- het verbeteren van de datakwaliteit (door middel van het project "Data op orde");

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 19 april 2024

- het verbeteren van het waarderingsproces (door middel van meer mogelijkheden tot kwaliteitszorg).

Vooruitblik
Sabewa Zeeland blijft zich voortdurend ontwikkelen om een burgergerichte, kwalitatief hoogwaardige en efficiënte uitvoeringsorganisatie te zijn op het gebied van gemeentelijke en waterschapsbelastingen in Zeeland. In 2024 ligt de focus op het verder wegwerken van de (resterende) achterstanden, het verbeteren van de datakwaliteit, slimmer werken en kennis verbreden en verdiepen.
Vanaf 2025 kan toegewerkt worden naar het volgende niveau. Het volgende niveau houdt in dat vanaf 2027:

- vier sterren behaald zijn bij de Waarderingskamer (lees: oordeel uitvoering Wet WOZ 'goed');
- onze processen worden beheerst wat leidt tot een hogere kwaliteit van dienstverlening;
- controles, (interne) audits en steekproeven onderdeel zijn van de kwaliteitszorg en procesbeheersing;
- automatisering en robotisering gemeengoed zijn en zorgen voor een efficiënte uitvoering van de kernprocessen;
- de processen LEAN zijn ingericht;
- dat er sprake is van een PDCA-cyclus die zorgt voor continue verbetering en optimalisatie.

Het uiteindelijke doel van het Visiedocument 2023-2027 is het verminderen van de kwetsbaarheid, het verhogen van de kwaliteit en het kostenefficiënt uitvoeren van de werkzaamheden

1.1. Financieel resultaat

Voor u liggen de jaarstukken 2023 van de Gemeenschappelijke Regeling Belastingsamenwerking Sabewa Zeeland. De jaarstukken zijn opgesteld conform het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Met de jaarrekening 2023 legt het dagelijks bestuur verantwoording af over het gevoerde beleid in 2022 en de bijbehorende financiën. De verantwoording over het beleid vindt plaats in het jaarverslag. In de jaarrekening worden de financiën nader toegelicht.

Sabewa Zeeland sluit het jaar af met een nadelig rekeningresultaat van € 263.114,- Het rekening-resultaat is als volgt opgebouwd:

- Hogere kosten € 621.364,-
- Hogere opbrengsten € 358.250,-
- Gerealiseerd resultaat € 263.114,- nadelig

1.2. Totstandkoming rekeningresultaat

Aan het tot stand komen van het resultaat gaan de volgende begroting en wijzigingen aan vooraf:
- 2022: Begroting 2023;
- 2023: 1e Begrotingswijziging 2023

Het werkelijk gerealiseerd resultaat na bestemming is € 263.114,- nadeliger dan begroot. Hieronder volgt een overzicht van de realisatie per programma met de saldo's van de begroting na wijziging en de afwijking daarop.

(bedragen x € 1.000,-) Programma	Lasten	Baten	Saldo	Saldo begroting 2023	Saldo Begroting 2023 na 1e wijz	Afwijking t.o.v. begroting 2023 na 1e wijz
Waarderen	€ 3.439	€ -	€ -3.439	€ -2.335	€ -3.112	€ -327
Heffen	€ 1.839	€ -	€ -1.839	€ -1.478	€ -1.860	€ 21
Innen	€ 1.510	€ 443	€ -1.068	€ -1.177	€ -1.450	€ 382
Algemene dekkingsmiddelen	€ 229	€ 7.637	€ 7.408	€ 6.121	€ 7.472	€ -63
Onvoorzien	€ -	€ -	€ -	€ -10	€ -10	€ 10
Overhead	€ 1.414	€ -	€ -1.414	€ -1.121	€ -1.168	€ -246
Vennootschapsbelasting	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Saldo van baten en lasten	€ 8.431	€ 8.080	€ -351	€ 0	€ -128	€ -223
Toevoeging aan Reserves	€ -	€ -	€ -	-	€ -	€ -
Onttrekking aan reserves	€ -	€ 128	€ 128	€ -	€ 128	€ -
Toevoeging aan voorzieningen	€ 40	€ -	€ -40	€ -		€ -40
Onttrekking aan voorzieningen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Gerealiseerd resultaat	€ 8.471	€ 8.208	€ -263	€ 0		€ -263

Op hoofdlijnen kan het nadelige saldo verklaard worden door de hogere lasten bij het programma Waarderen, de hogere baten bij het programma Innen en de hogere Overheads-lasten. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar hoofdstuk 2 (programmaverantwoording) en hoofdstuk 5.1 (Verschillen analyse).

1.3. Leeswijzer

De jaarstukken 2023 bestaan uit 2 onderdelen:

Jaarverslag

Programmaverantwoording
In totaal zijn er 3 programma's. In de verantwoording over deze programma's beschrijven wij de hoofdlijnen van de realisatie van het beleid in 2023. Daarnaast is per programma het financiële resultaat opgenomen.

Paragrafen
Naast de 3 programma's heeft Sabewa Zeeland 3 van toepassing zijnde paragrafen. Deze paragrafen betreffen onderwerpen die meerdere of alle programma's aangaan.

Jaarrekening

Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening en de toelichting
Dit bestaat uit het overzicht van baten en lasten per programma en een analyse van de verschillen tussen begroot en gerealiseerd. Daarnaast worden de incidentele baten en lasten vermeld en wordt ingegaan op de begrotingsrechtmatigheid.

Balans en de toelichting
De balans geeft het overzicht van de bezittingen, schulden en het eigen vermogen met de toelichting daarop.

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 19 april 2024

1.4. Kerngegevens

Deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling Sabewa Zeeland zijn:
Gemeente Borsele, Goes, Hulst, Kapelle, Reimerswaal, Sluis, Terneuzen, Tholen en het Waterschap Scheldestromen.

Eenheden per organisatie

Onderstaande tabel geeft de gegevens weer zoals bij de begroting is gehanteerd voor de verdeling van de lasten per programma. De rekening is volgens deze begrotingsmethodiek ook uitgangspunt.

Stuurgegevens ten behoeve van begroting 2023:

Organisaties	Borsele	Goes	Kapelle	Tholen	R'waal	Hulst	Sluis	Terneuzen	Waterschap	Totaal
Aantal Inwoners	22.818	38.594	12.882	26.085	22.896	27.569	23.168	54.463		
Objecten										
Woningen	10.443	19.763	5.961	12.461	9.463	13.870	19.399	29.231		
Niet woningen	814	1.931	449	968	998	983	1.773	2.187		
Niet woningen > 5 mln	23	24	8	9	4	4	7	42		
Agrarisch	386	151	103	326	323	308	437	342		
(Bouw-) terrein	402	328	78	332	106	181	199	331		
Sluimerende objecten	116	460	53	98	91	169	324	346		
onbekend										
Totaal	**12.184**	**22.657**	**6.652**	**14.194**	**10.985**	**15.515**	**22.139**	**32.479**	**0**	**136.805**
Aanslagregels										
OZB eig.woning	10.664	20.020	5.997	12.424	9.484	13.850	19.390	29.159		
OZB niet eig.woning	1.501	2.203	607	1.502	1.475	1.471	2.484	2.806		
OZB gebr nieuwe woning	1.388	2.034	592	1.402	1.444	1.319	2.289	2.499		
Afvalstoffenheffing	10.350	19.041	5.693	12.043	9.458	14.578	15.159	27.804		
Afvalstoffen dif.tar.		19.041	5.693							
Korting afval scheiden										
Reinigingsrechten	295									
Rioolheffing eigenaar	10.221	19.814		11.404	19.895			30.709		
Rioolheffing gebruiker	10.425	20.703	6.056	11.526		14.493	17.946			
Hondenbelasting	2.070	0	1.031	2.145		2.862	2.105	4.109		
Toeristenbelasting		98	47		27		778	59		
Forensenbelasting	211	212	105	319	27	184	3.214	207		
Reclamebelasting		321					133			
Havengeld/Liggeld					527					
Precario	1	154					462			
Biz								175		
Precario compensatie	10.962									
gebruikers (zj, vh, io)									366.187	
Bedrijven									16.251	
Eigenaren									351.567	
Retributies										
Totaal	**58.088**	**103.641**	**25.821**	**52.765**	**42.337**	**48.757**	**63.960**	**97.527**	**734.005**	**1.226.901**

Het totaal aantal inwoners van de provincie Zeeland per 1 januari 2023 was 391.142.

Eenheden per organisatie:

Organisatie	Objecten	Aanslagregels
Gemeente Borsele	12.184	58.088
Gemeente Goes	22.657	103.641
Gemeente Hulst	15.515	48.757
Gemeente Kapelle	6.652	25.821
Gemeente Reimerswaal	10.985	42.337
Gemeente Sluis	22.139	63.960
Gemeente Terneuzen	32.479	97.527
Gemeente Tholen	14.194	52.765
Waterschap	0	734.005

Exploitatielasten 2023: € 4.003.368,-
Personeelslasten 2023: € 4.467.378,-

Aantal formatie-eenheden toegestaan in 2023 is 51,77 fte.
Aantal formatie-eenheden per 31-12-2023 is 47,46 fte.

De kosten worden als volgt over de deelnemers verdeeld:
Programma Waarderen: op basis van het aantal objecten.
Programma Heffen: op basis van het aantal aanslagregels.
Programma Innen: op basis van het aantal aanslagregels.

1.5. Bestuur

Aan het hoofd van Sabewa Zeeland staat een algemeen bestuur, bestaande uit zoveel leden als er deelnemers zijn, waaronder de voorzitter.
Het dagelijks bestuur van het waterschap en elk van de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten wijst uit zijn midden één lid aan en voor elk aangewezen lid een plaatsvervanger aan die dat lid bij verhindering vervangt.

Algemeen bestuur:

Gemeente Borsele:	dhr. A.P. Witkam
Gemeente Goes:	dhr. S. Meulblok
Gemeente Hulst:	dhr. D.K.E. Steijaert
Gemeente Kapelle:	dhr. J.H. Herselman
Gemeente Reimerswaal:	dhr. N. van der Hoest
Gemeente Sluis:	dhr. C. Simons
Gemeente Terneuzen:	dhr. drs. F. O. van Hulle
Gemeente Tholen:	dhr. drs. P.W.J. Hoek
Waterschap Scheldestromen:	dhr. A.J.G. Poppelaars

Dagelijks Bestuur:
Het dagelijks bestuur bestaat uit drie leden, waaronder een voorzitter. De samenstelling van het dagelijks bestuur is als volgt:

a. één lid namens het waterschap;
b. twee leden namens de gemeenten.

De voorzitter en de overige leden van het dagelijks bestuur worden door en uit het midden van het algemeen bestuur gekozen.

Leden:

Gemeente Kapelle:	dhr. J.H. Herselman (voorzitter)
Gemeente Terneuzen	dhr. F.O. van Hulle
Waterschap Scheldestromen:	dhr. A.J.G. Poppelaars

Adresgegevens:
Sabewa Zeeland
Bezoekadres : Kennedylaan 1
Postbus 1155
4538 AE Terneuzen

Telefoon: 088-99 95 800
E-mail: info@sabewazeeland.nl
Website: www.sabewazeeland.nl

1.6. Beleidsindicatoren bestuur en organisatie

De effecten van het beleid dienen toegelicht te worden door middel van een vaste set van beleidsindicatoren op te nemen in de begroting en de jaarrekening. De meeste van deze indicatoren zijn te vinden op www.waarstaatjegemeente.nl, onder dashboard „besluit Begroting en Verantwoording“. Een aantal van deze indicatoren dient echter uit de eigen gegevens of de eigen begroting of jaarrekening berekend te worden. Aangezien Sabewa Zeeland geen programma bestuur en organisatie heeft, zijn deze in dit hoofdstuk opgenomen.

Nr	Naam indicator	Eenheid	B2023	W2023
1	Formatie	Fte per 1.000 inwoners	0,13	0,13
2	Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	0,14	0,12
3	Apparaatskosten	kosten per inwoner	€ 12,29	€ 12,88
4	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom	16,13%	30,11%
		Totale kosten inhuur externen	616.710	1.308.100
5	Overhead	Kosten als % van totale lasten	14,86%	16,77%

1. Formatie

Definitie: het gaat hier om de toegestane formatie in fte van het ambtelijk apparaat van de organisatie voor het begrotingsjaar op peildatum 1 januari.

2. Bezetting

Definitie: het werkelijk aantal fte dat werkzaam is, dus niet de toegestane formatie omvang.

3. Apparaatskosten

Definitie: apparaatskosten (ofwel organisatiekosten) zijn de noodzakelijke financiële middelen voor het inzetten van het personeel (salarissen), organisatie-, huisvestings-, materieel-, automatiseringskosten en dergelijke voor de uitvoering van de organisatorische taken.
Apparaatskosten zijn dus alle personele en materiële kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie, exclusief griffie en bestuur.

4. Externe inhuur

Definitie: het uitvoeren van werkzaamheden in opdracht van een bij de organisatie in dienst zijnde opdrachtgever, door een private organisatie met winstoogmerk, door middel van het tegen betaling inzetten van personele capaciteit en deskundigheid, zonder dat daar een arbeidsovereenkomst of aanstelling tussen de organisatie en de daarbij ingezette personen aan ten grondslag ligt.

5. Overhead

Definitie: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerker in het primaire proces.

Jaarverslag

2. Programmaverantwoording

2.1. Programma Waarderen

Doelstelling
Uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken.

Bestaand beleid
Wet waardering onroerende zaken en Waarderingsinstructie.

Wat willen we bereiken
Sabewa Zeeland voert de processen uit binnen de normen en criteria van de Wet WOZ. Dit wordt jaarlijks gecontroleerd door de toezichthouder, de Waarderingskamer. Voor de interne beheersing van deze processen willen we de beoordeling “goed” (4 sterren) van de Waarderingskamer behalen en vooral houden. In 2023 zijn daarvoor al een aantal belangrijke stappen gezet. In 2024 willen we de borgingsmaatregelen verder aanscherpen en ook de processen verder optimaliseren.

Wat hebben we ervoor gedaan
In 2023 zijn de WOZ-beschikkingen (aanslagbiljetten) tijdig verzonden en geresulteerd in een hausse aan bezwaren, wat ook het landelijk beeld was. Door extra inzet en inhuur is 95% van deze bezwaren tijdig taxatie technisch afgehandeld.
Parallel hieraan is er hard gewerkt om de achterstanden verder weg te werken, wat op onderdelen goed gelukt is. Wel lopen deze activiteiten in 2024 nog door. Hiermee wordt niet alleen fors geïnvesteerd in het wegwerken van achterstanden, maar ook de kwaliteit van de data krijgt een grote -noodzakelijke- kwaliteitsimpuls. Dit heeft weer een positieve effecten op andere deelprocessen zoals de bezwarenafhandeling en vooral het vertrouwen van de burger in de gegevens.

Wat heeft het gekost

Lasten en baten:

	Begroting 2023	Begroting 2023 na 1e wijz.	Jaarrekening 2023	Afwijking
Lasten	€ 2.334.847	€ 3.112.097	€ 3.438.768	€ 326.671
Baten	€ -	€ -	€ -	€ -
Saldo van baten en lasten	€ -2.334.847	€ -3.112.097	€ -3.438.768	€ -326.671
Toevoeging aan reserves	€ -		€ -	€ -
Onttrekking aan reserves		€ 52.009	€ 52.009	€ -
Gerealiseerd resultaat	€ -2.334.847	€ -3.060.088	€ -3.386.759	€ -326.671

Toelichting:
De proceskostenvergoedingen voor de afhandeling van WOZ-bezwaarschriften zijn € 317.008,- hoger uitgevallen dan begroot. Daarbij dient wel opgemerkt te worden dat er op 1 januari 2024 nog 730 bezwaarschriften van no cure no pay bureaus afgehandeld dienden te worden. Naar schatting leidt dit in 2024 nog tot € 92.000,- aan proceskostenvergoedingen, welke in 2024 verantwoord zullen worden.

Het aantal ingediende bezwaarschriften ligt in 2023 hoger dan de afgelopen jaren. Dit als gevolg van de stijging van de WOZ-waarden die samenhangt met de marktontwikkeling. Het aantal ingediende bezwaarschriften door no cure no pay bureaus is hierdoor ook hoger, evenals de uitgekeerde procesvergoedingen.

Hieronder volgen enkele vergelijkende cijfers over afgelopen jaren:

	2023	2022	2021	2020
Aantal objecten onder bezwaar	9.291	5.175	4.837	3612
Aantal bezaren ncnp	4.766	2.773	2.315	1478
Percentage gegrond woningen particulier	33%	57%	49%	22%
Percentage gegrond woningen ncnp	20%	27%	26%	6%
Percentage gegrond niet-woningen particulier	49%	35%	53%	41%
Percentage gegrond niet-woningen ncnp	0%	12%	21%	23%

Jaar	Uitgekeerde proceskostenvergoedingen
2023	€ 717.413
2022	€ 379.771
2021	€ 301.774
2020	€ 309.533

Specificatie taakvelden 2023:

Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo
0.61 OZB Woningen	€ 3.000.272		€ -3.000.272
0.62 OZB niet woningen	€ 438.495		€ -438.495
Totaal	€ 3.438.768	€ -	€ -3.438.768

Prestaties(indicatoren)	Norm	Realisatie
Het binnen de wettelijke termijn (28-02-2023) afgeven van een WOZ-beschikking	95%	95%
Bezwaar en beroepsafschriften afwikkelen binnen de gestelde wettelijke termijn (31-12-2023)	100%	75%

Binnen de wettelijk vastgestelde termijn van 8 weken is de WOZ-beschikking afgegeven van 95% van alle WOZ-objecten.
De afhandeling van de WOZ-bezwaren is voor 75% binnen de geselde norm voldaan. Voor het restant van 25% zijn verdagingsbrieven verstuurd en vindt de afhandeling in januari en februari 2024 plaats, binnen de wettelijke verdagingstermijn. Het feit dat de gestelde norm voor afhandeling niet gehaald is wordt veroorzaakt de stijging van het aantal ingediende bezwaarschriften.

2.2. Programma Heffen

Doelstelling

Op basis van de door de deelnemers vastgestelde belastingverordeningen uitvoering geven aan de belastingheffing aan de hand van de vigerende kohierplanning.

Bestaand beleid

Binnen de wettelijke mogelijkheden zoals de Gemeente- en Waterschapswet, Algemene wet inzake rijksbelastingen en diverse beleidsregels zorgdragen voor een tijdige verzending van de aanslagen. Over de data van verzenden van de belastingaanslagen worden jaarlijks nadere afspraken gemaakt en vastgelegd in de zogenaamde kohierplanning.

Wat willen we bereiken

Tijdige en correcte aanslagoplegging gecombineerd met de WOZ beschikking. Het percentage te verzenden aanslagen in de initiële ronde dient minimaal 95% te zijn. In basis versturen we enkel juiste en tijdige aanslagen. Indien er correcties noodzakelijk zijn, voeren wij deze meteen uit zodat er meteen duidelijkheid is voor de burger over de impact. De burgers worden op een persoonlijke en duidelijke manier benaderd en ontvangen bericht binnen de gestelde reactietermijnen. Proces van inboeken en afhandelen van de bezwaren is geborgd en wordt gemonitord zodat deze binnen de gestelde termijnen afgehandeld worden. Er wordt gestuurd op managementinformatie per belastingsoort en deelnemers worden hierover per kwartaal geïnformeerd via de managementrapportage.

Wat hebben we ervoor gedaan

Het in 2022 opgestelde projectplan voor het opschonen van de basisgegevens is ook nog doorgelopen in 2023. De achterstanden zijn in 2023 nog niet volledig weggewerkt. Dit heeft te maken met het langdurig wegvallen van enkele medewerkers, waarvoor maar beperkt vervanging kon worden ingehuurd. De krapte op de arbeidsmarkt draagt hier ook niet aan bij en maakt het zeer lastig om vacatures ingevuld te krijgen. Daarnaast heeft een van onze toeleveranciers (drinkwaterbedrijf Evides) problemen gekend met het tijdig leveren van bestanden vanwege achterstanden aldaar. Dit heeft direct effect op de tijdigheid van de op te leggen waterschapheffingen. Dit probleem lijkt overigens nu opgelost te zijn bij de toeleverancier, waardoor wij nu de resterende achterstanden voor dit onderdeel ook weg kunnen werken.

Naast de focus op het wegwerken van de resterende achterstanden is ook gestart met de opzet van gestructureerde (kwaliteit)controles. Ook zijn diverse processen geanalyseerd en is gekeken om zaken slimmer uit te voeren. Zo is in 2023 een WOZ-bezwarenmodule ontwikkeld die voor een grote versnelling van afhandeling heeft gezorgd, zonder aan kwaliteit in te boeten. Echter, vanwege de hausse aan WOZ-bezwaren (meer dan 2x de reguliere hoeveelheid, wat ook het landelijk beeld is) en de ontwikkeling van deze applicatie midden in het belastingjaar heeft ervoor gezorgd dat we circa 15% van de bezwaren eind 2023 hebben moeten verdagen en daarmee niet geheel de kpi die hiervoor geformuleerd is (100%) gehaald hebben.

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 19 april 2024

Wat heeft het gekost

Lasten en baten

	Begroting 2023	Begroting 2023 na 1e wijz.	Jaarrekening 2023	Afwijking
Lasten	€ 1.478.220	€ 1.859.586	€ 1.838.816	€ -20.770
Baten	€ -	€ -	€ -	€ -
Saldo van baten en lasten	€ -1.478.220	€ -1.859.586	€ -1.838.816	€ 20.770
Toevoeging aan reserves	€ -		€ -	€ -
Onttrekking aan reserves		€ 42.554	€ 42.554	€ -
Gerealiseerd resultaat	€ -1.478.220	€ -1.817.032	€ -1.796.262	€ 20.770

Specificatie taakvelden 2023

Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo
0.61 OZB Woningen	€ 156.755	€ -	€ -156.755
0.62 OZB niet woningen	€ 41.915	€ -	€ -41.915
0.64 Belastingen overig	€ 1.148.175	€ -	€ -1.148.175
2.3 Recreatieve Havens	€ 552	€ -	€ -552
2.4 Economische Havens	€ 201	€ -	€ -201
3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	€ 241	€ -	€ -241
3.4 Economische promotie	€ 49.432	€ -	€ -49.432
7.2 Riolering	€ 246.311	€ -	€ -246.311
7.3 Afval	€ 195.233	€ -	€ -195.233
Totaal	€ 1.838.816	€ -	€ -1.838.816

Prestaties(indicatoren)	Norm	Realisatie
Aanslagen juist, volledig en tijdig opleggen	100%	99 %
Verzoek, bezwaar en beroepsafschriften afwikkelen binnen de gestelde wettelijke termijn	100%	95 %

2.3. Programma Innen

Doelstelling
Zorgdragen voor tijdige inning en invordering van belastingschulden.

Bestaand beleid
Uitvoering bepalingen Gemeente- en Waterschapswet, de Invorderingswet 1990, de Leidraad Invordering 2016 Belastingsamenwerking Sabewa Zeeland en de Leidraad kwijtschelding gemeentelijke- en waterschapsbelastingen.
Het streven is om meer te digitaliseren en gegevens en informatie meer elektronisch en minder op papier te ontvangen en te verstrekken.

Wat willen we bereiken
- Automatisering van de werkprocessen.
- Een doorlooptijd van het debiteurenbeheer van maximaal één kalenderjaar.
- Goede informatie en communicatie met de burger over het invorderingsproces.
- De aanvraag voor de kwijtschelding is goed toegankelijk en duidelijk voor de burger. De afdoening van de verzoeken en beroepen gebeurt binnen de gestelde termijn (uit de leidraad) en waar kan eerder).

Wat hebben we ervoor gedaan
Het proces voor automatische incasso is aangepast ter voorbereiding op de aanslagoplegging 2024. Er wordt gestuurd op automatisering door het scannen van de QR-code op het aanslagbiljet. Dit scheelt veel handmatig werk voor de financiële administratie en voorkomt fouten.
In 2023 is de implementatie van de Beslagvrije voet volledig afgerond. Hierdoor konden loonvorderingen automatisch verwerkt worden en is het mogelijk om loonvorderingen bij betalingsachterstanden in te zetten. Gedurende het jaar is er een verdere inhaalslag gemaakt in de afhandeling van openstaande oude debiteurenposten. Door burgers actief te contacten over de vorderingen, zijn gelden alsnog binnen gekomen. Indien op geen enkele mogelijkheid meer contact mogelijk was, zijn de posten afgeboekt.

We zijn burgers en ondernemers waar mogelijk tegemoet gekomen in een betalingsregeling of uitstel van betaling, waarbij we altijd samen met de burger kijken naar de persoonlijke situatie en maatwerk toepassen. We hopen op deze manier een goede service te leveren naar de Zeeuwse burgers en tevens de belastingen tijdig te innen voor onze deelnemers.

De verzoeken voor kwijtschelding zijn in 2023 binnen de gestelde termijn afgehandeld. Door aanpassingen in de brieven hebben we de communicatie naar de burger nog duidelijker gemaakt. Ook hebben we in 2023 fysieke bijeenkomsten gehouden voor de formulierenbrigades om actualiteiten te bespreken en ze mee te nemen in de gewijzigde wetgeving omtrent kwijtschelding. Dit alles om de toegankelijkheid voor de burger te bevorderen. De aanvragen kwijtschelding 2023 lagen in lijn met de aanvragen in 2022.

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 19 april 2024

In onderstaande tabel is het overzicht opgenomen van de kwijtscheldingsverzoeken met betrekking tot het jaar 2023 (peildatum 31-12-2023).

	Kwijtschelding	Kwijtschelding achteraf		Beroepen	
	Vooraf	Ingediend*	Afgerond	Ingediend	Afgerond
Borsele	193	163	92%	15	87%
Goes	747	537	95%	35	81%
Hulst	313	212	92%	13	92%
Kapelle	94	69	97%	9	50%
Middelburg	1296	1154	92%	76	83%
Reimersw aal	212	173	89%	9	78%
Terneuzen	997	632	94%	42	80%
Tholen	280	251	92%	12	82%
Veere	145	103	97%	6	83%
Vlissingen	1.527	1187	93%	61	81%
Schouw en-Duiveland	395	274	93%	27	91%
Noord-Beveland	96	84	97%	6	40%
Sluis	294	250	90%	21	100%
Overig		273	97%	17	79%
Totaal	**6.589**	**5.362**	**94%**	**349**	**79%**

Wat heeft het gekost

Lasten en baten

	Begroting 2023	Begroting 2023 na 1e wijz.	Jaarrekening 2023	Afwijking
Lasten	€ 1.233.278	€ 1.534.095	€ 1.510.334	€ -23.761
Baten	€ 56.392	€ 84.392	€ 442.643	€ 358.251
Saldo van baten en lasten	€ -1.176.886	€ -1.449.703	€ -1.067.691	€ 382.012
Toevoeging aan reserves	€ -	€ -		€ -
Onttrekking aan reserves		€ 33.035	€ 33.035	€ -
Gerealiseerd resultaat	€ -1.176.886	€ -1.416.668	€ -1.034.656	€ 382.012

Toelichting

De hogere baten worden met name veroorzaakt door de ontvangen rente op de rekening-courantrekeningen bij de schatkist van het Ministerie van Financiën. Over 2023 lag de rentestand gemiddeld rond de 3%. Deze rentebaten waren niet begroot. Ten tijde van het opstellen van de begroting was de spaarrente namelijk nog nihil. De spaarrente is vanaf juli 2022 gestegen doordat de Europese Centrale Bank voor het eerst in elf jaar haar rentetarieven verhoogde en dit sindsdien nog een aantal maal heeft gedaan.

Specificatie taakvelden 2023

Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo
0.61 OZB Woningen	€ 135.362	€ 7.099	€ -128.263
0.62 OZB niet woningen	€ 36.196	€ 1.898	€ -34.297
0.64 Belastingen overig	€ 950.131	€ 401.005	€ -549.127
2.3 Recreatieve Havens	€ 476	€ -	€ -476
2.4 Economische Havens	€ 174	€ -	€ -174
3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	€ 208	€ -	€ -208
3.4 Economische promotie	€ 6.501	€ -	€ -6.501
7.2 Riolering	€ 212.695	€ 17.477	€ -195.218
7.3 Afval	€ 168.592	€ 15.164	€ -153.427
Totaal	€ 1.510.334	€ 442.643	€ -1.067.691

Prestaties(indicatoren)	Norm	Realisatie
Kwijtscheldingsverzoeken afhandelen binnen de gestelde termijn (leidraad)	100%	94%
Bezwaar en beroepsschriften afhandelen binnen de gestelde termijn	95%	79%
% openstaande posten dienstjaar t.o.v. opgelegde aanslagen dienstjaar	Max 3%	4,15%

Het feit dat het percentage openstaande posten dienstjaar t.o.v. de opgelegde aanslagen dienstjaar hoger ligt dan de gestelde norm wordt veroorzaakt doordat de aanslagen forensenbelasting voor de gemeente Sluis met dagtekening 30 november 2023 zijn opgelegd. De betalingstermijn voor deze aanslagen verloopt pas in 2024. Voor de overige deelnemers ligt het percentage openstaande posten over het algemeen rond de 3%.

2.4. Overzicht algemene dekkingsmiddelen en overhead

Doelstelling

Onder de programma's zijn alleen de inkomsten en uitgaven opgenomen die daarmee een direct verband hebben. Aangezien Sabewa Zeeland, als uitvoeringsorganisatie voor de WOZ en het heffen en invorderen van belastingen een afwijkende programma indeling heeft, is er voor gekozen de deelnemersbijdragen, evenals voorgaande jaren, op dit onderdeel te begroten en te verantwoorden. Daarnaast worden hier eventuele andere algemene kosten en opbrengsten begroot die niet bij de programma's zijn opgenomen. Op dit programma worden de bijdragen van de deelnemers geraamd en eventuele andere algemene kosten en opbrengsten die niet op de programma's zijn begroot.

Wat willen we bereiken

Het binnen de kaders van het gestelde kwaliteitsniveau voldoen aan de gestelde eisen ten aanzien van de kostenontwikkeling.

Wat hebben we bereikt

Door middel van de bestuursrapportage is het dagelijks- en algemeen bestuur geïnformeerd omtrent verwachte kostenoverschrijdingen en hogere opbrengsten.

Wat heeft het gekost

Lasten en baten

	Begroting 2023	Begroting 2023 na 1e wijz.	Jaarrekening 2023	Afwijking
Lasten	€ 112.160	€ 165.603	€ 228.942	€ 63.339
Baten	€ 6.233.335	€ 7.637.393	€ 7.637.392	€ -1
Saldo van baten en lasten	€ 6.121.175	€ 7.471.790	€ 7.408.450	€ -63.340
Toevoeging aan reserves			€ -	€ -
Onttrekking aan reserves	€ -	€ -	€ -	€ -
Toevoeging aan voorzieningen	€ -	€ -	€ 39.649	€ 39.649
Onttrekking aan voorzieningen	€ -	€ -	€ -	€ -
Gerealiseerd resultaat	€ 6.121.175	€ 7.471.790	€ 7.368.801	€ -102.989

Toelichting

Lasten:

De lasten betreffen de niet verrekenbare BTW voor rekening van het waterschap Scheldestromen.

Baten:

De baten betreffen de bijdragen van de deelnemers in de exploitatiekosten.

Voorzieningen:

De toevoeging aan voorzieningen van € 39.649,- betreft de toevoeging aan de voorziening voor verlofsparen door de medewerkers. Op basis van de CAO SGO kunnen medewerkers vanaf 1 januari 2022 bovenwettelijke verlofuren sparen. Met dit verlofsparen kunnen medewerkers passend bij hun levensfase hun bovenwettelijke verlofuren inzetten op een manier die aansluit bij hun persoonlijke levens- en carrièreplanning. Deze verlofuren verjaren niet. Aangezien er bij verlofsparen sprake is van arbeidskosten gerelateerde verplichtingen die een niet voorspelbare opbouw en daarmee ook onvoorspelbare afbouw kennen, dient hier een voorziening voor gevormd te worden. De dotatie aan

de voorziening verlofsparen betreft de toename van de omvang van het bovenwettelijk verlof per 31 december 2023 ten opzichte van 31 december 2022.

In onderstaande tabel zijn de begrote verantwoorde bijdragen opgenomen.

Bijdrage deelnemers		2022	**2023**	2024	2025	2026
Borsele		€ 403.664	€ 406.707	€ 406.707	€ 406.707	€ 406.707
Goes		€ 727.919	€ 750.105	€ 750.105	€ 750.105	€ 750.105
Hulst		€ 443.195	€ 450.660	€ 450.660	€ 450.660	€ 450.660
Kapelle		€ 199.830	€ 205.195	€ 205.195	€ 205.195	€ 205.195
Reimerswaal		€ 333.252	€ 340.465	€ 340.465	€ 340.465	€ 340.465
Sluis		€ 658.339	€ 662.532	€ 662.532	€ 662.532	€ 662.532
Terneuzen		€ 905.474	€ 921.926	€ 921.926	€ 921.926	€ 921.926
Tholen		€ 420.887	€ 431.508	€ 431.508	€ 431.508	€ 431.508
Totaal gemeenten		€ 4.092.559	€ 4.169.097	€ 4.169.097	€ 4.169.097	€ 4.169.097
waterschap		€ 1.976.897	€ 2.064.238	€ 2.064.238	€ 2.064.238	€ 2.064.238
Totaal		€ 6.069.457	€ 6.233.335	€ 6.233.335	€ 6.233.335	€ 6.233.335

Het algemeen bestuur heeft in zijn vergadering van 8 september 2023 besloten om een begrotingswijziging vast te stellen. Dit heeft geleid tot de volgende wijziging:

Deelnemer	Deelnemersbijdrage primaire begroting 2023	Deelnemersbijdrage na na wijzigingen	Verhoging deelnemersbijdrage
Borsele	406.865	501.860	94.995
Goes	747.890	922.376	174.486
Hulst	450.754	559.260	108.506
Kapelle	204.637	253.588	48.951
Reimerswaal	338.016	418.703	80.688
Sluis	661.680	813.739	152.058
Terneuzen	925.461	1.150.364	224.903
Tholen	433.793	537.093	103.300
Totaal gemeenten	4.169.097	5.156.984	987.887
Waterschap	2.064.238	2.480.409	416.172
Totaal	**6.233.335**	**7.637.393**	**1.404.057**

Specificatie taakvelden 2023

Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo
0.4 Overhead	€ -	€ 1.601.778	€ 1.601.778
0.61 OZB Woningen	€ -	€ 3.292.573	€ 3.292.573
0.62 OZB niet woningen	€ -	€ 516.928	€ 516.928
0.64 Belastingen overig	€ 228.942	€ 1.351.320	€ 1.122.378
0.8 Overige baten en lasten	€ -	€ 15.626	€ 15.626
0.9 Vennootschapsbelasting	€ -	€ -	€ -
1.0 Mutaties reserves	€ -	€ -	€ -
0.11 Saldo van de rekening van baten en lasten	€ -	€ -	€ -
2.3 Recreatieve havens	€ -	€ 1.098	€ 1.098
2.4 Economische havens	€ -	€ 400	€ 400
3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	€ -	€ 480	€ 480
3.4 Economische promotie	€ -	€ 58.743	€ 58.743
7.2 Riolering	€ -	€ 447.210	€ 447.210
7.3 Afval	€ -	€ 351.235	€ 351.235
Totaal	€ 228.942	€ 7.637.392	€ 7.408.450

Overzicht overhead
Middels een voorgeschreven programmaplan worden, in een apart overzicht, de kosten van overhead weergegeven. In de programma's zelf zijn de kosten opgenomen die direct betrekking hebben op het primaire proces. De definitie voor Overhead van Vensters voor bedrijfsvoering is gehanteerd als uitgangspunt. Deze luidt: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van medewerkers in het primaire proces.

Overhead bestaat in ieder geval uit:
1. Leidinggevende primair proces.
2. Financiën, toezicht en controle eigen organisatie.
3. P&O / HRM
4. Inkoop.
5. In- en externe communicatie.
6. Juridische zaken m.u.v. behandeling bezwaar- en beroepsschriften en juristen die primaire taken verrichten (bijv. vergunningverlening)
7. Bestuurszaken en bestuursondersteuning.
8. Informatievoorziening en automatisering (exclusief hetgeen functioneel is ten behoeve van het primaire proces).
9. Facilitaire zaken en huisvesting.
10. Documentaire informatievoorziening.
10. Managementondersteuning primair proces.

Bovenstaande indeling kan teruggebracht worden tot de volgende uitgangspunten als men naar de gehele organisatie kijkt.
- Directe kosten zoveel mogelijk direct toerekenen aan de betreffende taakvelden.
- Ondersteunende taken zijn niet direct dienstbaar aan de externe klant of het externe product en behoren derhalve tot de overhead. Wanneer deze ondersteunende taken worden uitbesteed, behoren de uitbestedingskosten bedrijfsvoering tot de overhead (bijv. salarisadministratie).
- Sturende taken vervult door hiërarchisch leidinggevenden behoren tot de overhead. De bijbehorende loonkosten behoren ondeelbaar tot de overhead.
- De positionering van een functie binnen de organisatie heeft geen invloed op de beoordeling of er sprake is van overhead.

Wat heeft het gekost

Lasten en baten

	Begroting 2023	Begroting 2023 na 1e wijz.	Jaarrekening 2023	Afwijking
Lasten	€ 1.121.221	€ 1.168.001	€ 1.414.238	€ 246.236
Baten	€ -	€ -	€ -	€ -
Saldo van baten en lasten	€ -1.121.221	€ -1.168.001	€ -1.414.238	€ -246.236
Toevoeging aan reserves	€ -		€ -	€ -
Onttrekking aan reserves	€ -		€ -	€ -
Gerealiseerd resultaat	€ -1.121.221	€ -1.168.001	€ -1.414.238	€ -246.236

Toelichting

De hogere werkelijke lasten dan begroot worden vooral veroorzaakt door hogere personeelslasten en huisvestingslasten. De hogere personeelslasten kwamen tot stand doordat de vacatures voor juridisch advies en informatie-adviseur niet ingevuld konden worden, waardoor externe inhuur noodzakelijk was om deze functies in te kunnen vullen en externe inhuur is nu eenmaal duurder. Verder vallen de werkelijke lasten voor de dienstverleningsovereenkomsten met Waterschap Scheldestromen hoger uit doordat de begrote lasten waren gebaseerd op de oude dienstverleningsovereenkomst.

2.5. Overzicht onvoorzien en vennootschapsbelasting

Onvoorzien

	Begroting 2023	Begroting 2023 na 1e wijz	Jaarrekening 2023	Afwijking
Lasten	€ 10.000	€ 10.000	€ -	€ -10.000
Baten	€ -		€ -	€ -
Saldo van baten en lasten	€ -10.000	€ -10.000	€ -	€ 10.000
Toevoeging aan reserves	€ -		€ -	€ -
Onttrekking aan reserves	€ -		€ -	€ -
Gerealiseerd resultaat	€ -10.000		€ -	€ 10.000

Vennootschapsbelasting

	Begroting 2023	Begroting 2023 na 1e wijz.	Jaarrekening 2023	Afwijking
Lasten	€ -	€ -	€ -	€ -
Baten	€ -	€ -	€ -	€ -
Saldo van baten en lasten	€ -	€ -	€ -	€ -
Toevoeging aan reserves	€ -	€ -	€ -	€ -
Onttrekking aan reserves	€ -	€ -	€ -	€ -
Gerealiseerd resultaat	€ -	€ -	€ -	€ -

De taken die Sabewa Zeeland verricht zijn vrijgesteld van vennootschapsbelasting.

3. Paragrafen

3.1. Algemeen

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is het ook voor de gemeenschappelijke regeling Sabewa Zeeland verplicht, voor zover van toepassing, de paragrafen op te stellen. De paragrafen lokale heffingen, onderhoud kapitaalgoederen, verbonden partijen en grondbeleid zijn niet van toepassing voor deze gemeenschappelijke regeling.

3.2. Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

a) De weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en de mogelijkheden waarover de gemeenschappelijke regeling beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken;
b) Alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Weerstandscapaciteit

In de weerstandscapaciteit worden alleen die middelen opgenomen die in een begrotingsjaar en de daarop volgende begrotingsjaren vrij aanwendbaar zijn zonder dat dit effect heeft op de gewenste kernactiviteit van de organisatie. Sabewa Zeeland heeft geen vrij aanwendbare middelen en derhalve geen weerstandscapaciteit. De algemene reserve, gevormd uit het batig slot van de jaarrekening 2022, is bestemd voor incidentele kosten Ingevolge wetgeving (BTW) en regelgeving (Vereniging Zeeuwse Gemeenten) is dit slechts beperkt toegestaan.

Risico's

De voor het weerstandsvermogen relevante risico's zijn die risico's waarvoor geen maatregelen (bijvoorbeeld verzekering of voorziening) zijn getroffen en die van materiële betekenis zijn in relatie met de financiële positie. Een risico van materiële betekenis en welke Sabewa Zeeland zelf slechts beperkt kan beïnvloeden, zijn de proceskosten voor de no-cure-no-pay-bureaus met betrekking tot de bezwaarschriften.

Oorlog Rusland-Oekraïne

In februari 2022 startte de Russische invasie van Oekraïne. Deze oorlog is in de eerste plaats een menselijke tragedie. Daarnaast heeft deze oorlog gevolgen voor de wereldwijde economie en dus ook de Nederlandse economie. Door de oorlog is de inflatie verergerd en is een Europese energieprijzencrisis ontstaan. Door de hogere energiekosten stijgen ook de productiekosten van voedsel en dus de voedselprijzen. Sabewa Zeeland ondervindt de gevolgen van de inflatie maar de oorlog heeft geen effect op de bedrijfsvoering van Sabewa Zeeland.

Risicomanagement

Maatregelen worden getroffen om de risico's zo beperkt mogelijk te houden. Eén van die maatregelen is te komen tot het verbeteren van de processen. Zo zijn alle processen in beeld gebracht en beschreven, en vinden er controles plaats die worden vastgelegd. In 2021 is een intern frauderisico-analyse vastgesteld. In 2023 is gestart met een algemene risico-analyse, welke begin 2024 afgerond is.

Kengetallen
Voor het Besluit begroting en verantwoording (BBV) zijn een verplichte basisset van vijf financiële kengetallen. Het gaat om de kengetallen voor netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, solvabiliteitsratio, structurele exploitatieruimte, belastingcapaciteit en grondexploitatie. De kengetallen van de belastingcapaciteit en grondexploitatie zijn niet van toepassing voor Sabewa Zeeland. De kengetallen moeten inzicht geven in de financiële positie van Sabewa Zeeland en de mogelijkheid bieden tot vergelijking met anderen.

Kengetallen rekening 2023			
Kengetal	Jaarrekening 2022	Begroting 2023	Jaarrekening 2023
Netto Schuldquote	-3,86%	0%	2,19%
Netto schuldquote gecorigeerd voor alle verstrekte leningen	-3,86%	0%	2,19%
Solvabiliteitsratio	-2,05%	0%	-2,18%
Structurele exploitatieruimte	1,43%	0%	-4,34%

Kengetal: Netto schuldquote
De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de Sabewa Zeeland ten opzichte van de eigen middelen. Geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en aflossingen op de exploitatie.

Kengetal: Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
Om inzicht te verkrijgen in hoeverre sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven. Op deze wijze wordt duidelijk in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat het betekend voor de schuldenlast. De wijze waarop de netto schuldquote gecorrigeerd voor de doorgeleende gelden wordt berekend is gelijk aan de netto schuldquote, met dien verstande dat bij de financiële activa ook alle verstrekte leningen worden opgenomen.

Kengetal: Solvabiliteitsratio
De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de medeoverheid in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het totale balanstotaal. Bij dit kengetal moet wel de kanttekening gemaakt worden dat gemeenschappelijke regelingen beperkt zijn in het vormen van (permanente) reserves.

Kengetal: Structurele exploitatie ruimte
Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte men heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten en baten. De structurele exploitatie ruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten en uitgedrukt in een percentage.

3.3. Paragraaf financiering

Rekening-courant

Sabewa Zeeland heeft een rekening-courantovereenkomst bij de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) tot maximaal de toegestane kasgeldlimiet, zijnde 8,2% van het begrotingstotaal (kasgeldlimiet 2023 € 515.698,-).

De kasgeldlimiet is in 2023 niet overschreden.

2023	1e kw	2e kw	3e kw	4e kw
gemiddeld kwartaalsaldo rc				
Kasgeldllimiet	€ 515.698	€ 515.698	€ 515.698	€ 515.698

3.4. Paragraaf bedrijfsvoering

Bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering wordt gekenmerkt door een efficiënte inrichting van de organisatie. De organisatie is gericht op uitvoering van de programma's Waarderen, Heffen en Innen. Het uit te voeren beleid wordt door de deelnemende organisaties opgesteld.

De efficiënte inrichting komt onder andere tot uitdrukking in het organogram van de organisatie. Kenmerkend is de platte organisatie van de gemeenschappelijke regeling. De directeur, de teammanagers, de staf, en de medewerkers uit de teams Waarderen, Aanslagoplegging en Betalingen & Burgercontacten vormen de gehele organisatie. Daarbij zijn slechts 3 hiërarchische lagen.
De programma's Waarderen, Heffen en Innen worden op een zo doelmatig mogelijke wijze uitgevoerd waarbij zoveel mogelijk gebruik wordt gemaakt van digitale informatievoorziening.

Het adequaat besturen en managen van een organisatie vraagt om een goede planning en control. Hieronder wordt verstaan het gehele besturings- en managementinstrumentarium waarmee binnen een organisatie zowel de planningsfunctie als de controlefunctie optimaal kan worden uitgevoerd. Om dit te kunnen bereiken zijn dienstverleningsovereenkomsten afgesloten.

Formatie

De toegestane vaste formatie bedraagt 51,77 fte. De werkelijke bezetting bedroeg per 31 december 2023 47,46 fte. Het feit dat de werkelijke bezetting lager ligt dan de toegestane formatie wordt veroorzaakt door de krapte op de arbeidsmarkt waardoor het nog niet gelukt is om enkele openstaande vacatures in te vullen. Werkzaamheden van deze openstaande vacatures worden daarom tijdelijk opgevangen door externe inhuur.

Arbeidsomstandigheden

Voor de arbeidsomstandigheden is aansluiting gezocht bij de door de gemeente Terneuzen ingehuurde arbodienst.

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuimpercentage voor 2023 bedraagt 6,76% (2017 5,93%, 2018 4,86%, 2019 3,73%, 2020 1,93% 2021 1,39%, 2022 4,06%). Het ziekteverzuim is hoger dan afgelopen drie jaar. Dit wordt veroorzaakt door de langdurig ziekteverzuim van twee medewerkers. De stijging van het ziekteverzuim pas in het landelijke beeld.

Afname diensten

De personeels- en salarisadministratie wordt uitgevoerd door de gemeente Terneuzen. De dienstverlening op het gebied van huisvesting, (kantoor)automatisering, financiële administratie en facilitaire zaken wordt geleverd door het waterschap. Met de gemeente Terneuzen is een

dienstverleningsovereenkomst afgesloten. De dienstverleningsovereenkomst met Waterschap Scheldestromen is opgezegd per 31 december 2022. De oude dienstverleningsovereenkomst is verlengd tot en met 30 juni 2023. Inmiddels is er op hoofdlijnen een akkoord over een nieuwe dienstverleningsovereenkomst voor de periode 1 juli 2023 t/m 31 december 2024.

Informatisering/automatisering
Diensten op het gebied van de informatisering en automatisering worden via een dienstverleningsovereenkomst afgenomen van het waterschap.

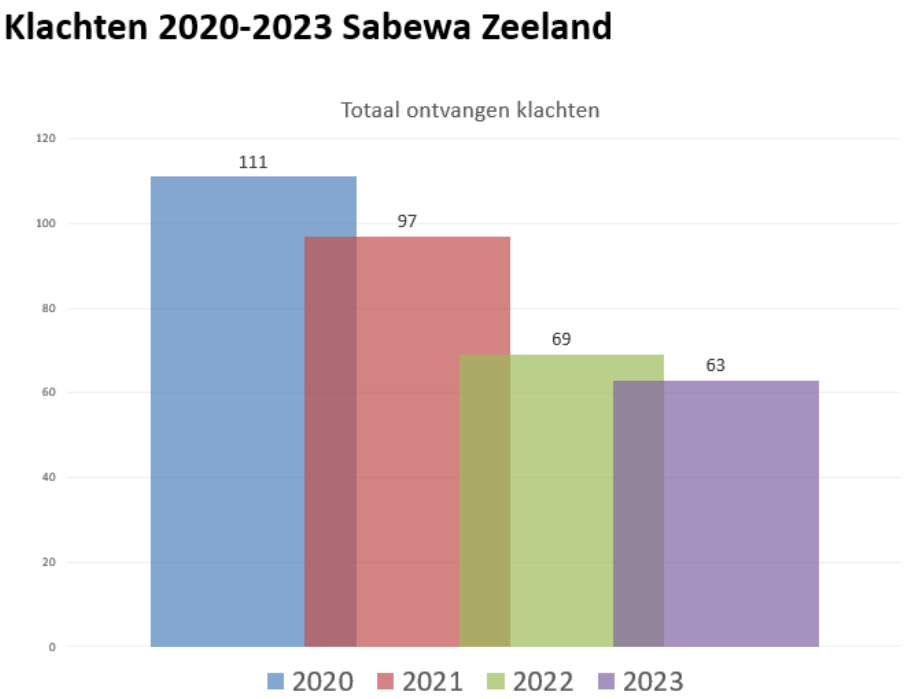
Planning en Control
Het Treasurystatuut en de Financiële verordening en Controleverordening op grond van resp. artikel 212 en 213 van de Gemeentewet zijn in 2023 door het bestuur vastgesteld.

Huisvesting
De gemeenschappelijke regeling is gehuisvest in het waterschapskantoor te Terneuzen.

Bedrijfshulpverlening
Aangesloten is bij de in het kantoor Terneuzen van het waterschap aanwezige bhv-dienst.

Communicatie
Van belang is dat onze deelnemers weten wat ze van ons kunnen verwachten op het gebied van communicatie. Kortom: de interne en externe communicatie. Beide aspecten zijn vervat in een helder communicatieplan. Een essentieel onderdeel van dit plan vormt de jaarplanner waarin uiteengezet is wanneer Sabewa Zeeland communiceert, aan welke doelgroep en welke middelen hiervoor worden ingezet. De jaarplanner is verzonden aan de deelnemers en wordt periodiek geëvalueerd.

Afhandeling klachten

Het aantal klachten laat nog steeds een dalende lijn zien ten opzichte van voorgaande jaren. Het verbeteren van de processen, het verstrekken van juiste en tijdige informatie, en duidelijke communicatie vanuit de Front Office dragen hieraan bij.

Rechtmatigheid
Op 19 december 2019 is een overeenkomst gesloten met DataB voor de duur van één jaar. Aan het einde van de looptijd wordt de overeenkomst steeds automatisch, stilzwijgend, verlengd voor de duur van 12 maanden, tenzij de overeenkomst schriftelijk wordt opgezegd met inachtneming van een opzegtermijn van 3 maanden. De overeenkomst is aangegaan voor de volgende diensten:

- Implementatie en abonnement Mijn Overheid;
- Abonnement Multichannel;
- Implementatie en abonnement Dboxx;
- Het opmaken, printen en versturen van aanslagbrieven en betalingspost WOZ en andere gemeentelijke belastingen;
- Het aanbieden van digitale betaaloplossingen (DPLA);
- Het opmaken, printen en versturen van aanslagbrieven en betalingspost WOZ en andere gemeentelijke belastingen naar de Mijn Overheid Berichtenbox;
- Het opmaken, printen en versturen van op naam gestelde informatie;
- Het scannen van inkomende post;
- Porto en verzending middels Postnl.

Het Europese drempelbedrag dat geldt van 1 januari 2022 tot en met 31 december 2023 voor overheidsopdrachten voor sociale en andere specifieke diensten bedraagt € 750.000,-. In 2022 is in totaal € 415.937,- betaald aan DataB op basis van de overeenkomst en in 2023 € 476.451,- . Dit betekent voor 2023 een overschrijding van € 476.451,- ten opzichte van het Europese drempelbedrag.

Om in de toekomst onrechtmatigheden met betrekking tot de aanbestedingswet te voorkomen is de interne controle hierop aangescherpt en er zal meer worden ingezet op contractmanagement.

Voortgang plan versterking organisatie

Zoals in de inleiding reeds beschreven is, is in 2023 geïnvesteerd in het op brengen van de basis. De stand van zaken hieromtrent is als volgt:

Actie	Toelichting: Wat was de afspraak?	Waar staan we?	
1	• Externe inhuur t.b.v. openstaande vacatures (sleutelposities) • Drie vacatures vullen voor administratieve functies op de processen heffen, innen en waarderen. • Automatisering van de processen repeterende werkzaamheden • Investering in kennisverbreding onder de medewerkers binnen het proces Heffen. • Extra aandacht voor in werving en selectie.	• Inhuur externe functioneel beheerder voor ca. 6 mnden. Tevens is deze inhuur ingezet voor opleiden geworven medewerker (extra kosten); • Drie vacatures zijn gevuld voor administratieve heffen, innen en waarderen; • Automatisering van de processen. repeterende werkzaamheden is met name gelukt voor bezwaar en beroep; • Nieuwe medewerkers hebben een basis opleiding gevolgd t.b.v. kennisverbreding binnen het proces Heffen. Verdieping voor huidige medewerkers moet in 2024; • Vacature zijn gevuld, echter sleutelposities als informatieadviseur en juridische adviseur niet. Hierdoor ook extra aandacht nodig in 2024 voor werving en selectie.	
2	• Externe inhuur om achterstanden weg te werken op het gebied van Waarderen en Heffen.	• Er is externe inhuur ingezet t.b.v. het herwaarderingsproces van woningen en niet woningen; • Inhuur team heffen voor bezwaarafhandeling en beroepszaken; • Ook bij de werkvoorbereiders (primaire) objectkenmerken is externe inhuur ingezet; • Achterstanden werkvoorbereiders vraagt extra aandacht en middelen in 2024.	

3	• Starten met het project "Data op orde" o.l.v. van een externe projectleider.
	• Implementatiekosten voor o.a. software i.h.b.v. data op orde
	• Extra inzet van externe inhuur voor de functie informatie-adviseur t.b.v. deelname aan project Data op orde.
		• Project data op orde kent zes deelprojecten. Het deelproject Opschonen data /afnemersindicatie: *is afgerond*. Met deze eerste resultaten is een hoop ruimte gemaakt in de belastingapplicatie;
		• Het deelproject ontdubbelen van Dubbele subjecten: is gestart;
		• Zorgt ervoor dat het systeem minder zwaarbeladen is en dus weer wat minder snel tegen de grenzen aanloopt;
		• Overige deelprojecten:
		  • Bedrijvenmodule: nog starten 2023-2024
		  • Foutberichten MKS – CBB en CIN: in uitvoering, richting oplevering eind december 2023
		  • NHR – IM WOZ: nog starten
		  • Eenduidig databeheer: start in de loop van 2024	

4	• Werven functioneel applicatiebeheerder proces Waarderen t.b.v. van data-analyses en kwaliteitszorg. • Investering in Dashboard Waarderen. • Verkennen van mogelijkheden t.b.v. informele traject met burgers over objectkenmerken van hun woning. • Vullen van een vacature voor 1 fte administratieve werkzaamheden.	• Functioneel applicatiebeheerder is geworven uit de interne organisatie. Hierdoor dient een nieuwe vacature te worden ingevuld t.b.v. vrijgekomen uren; • PowerBI tool is geïmplementeerd voor sturing op het waarderen proces; • Sabewa Zeeland is uitgenodigd door de Waarderingskamer om mee te denken in Strategische denktank voor vereenvoudiging van de secundaire objectkenmerken; • Vacature van 1 fte is ingevuld met junior taxateur.	
5	• Beschikbaar stellen van een WOZ-calculator op de website voor burgers. • Communicatiemiddelen ontwikkelingen om burgers beter te informeren WOZ communicator en verantwoordingsdocument. • Burgers die vorig jaar een bezwaarschrift hebben ingediend via een NCNP-bureau zullen worden aangeschreven. • Investeren in automatisering van het bezwaar- en beroep proces door middel van robotisering/ platformisering.	• WOZ calculator is beschikbaar en geeft inzicht aan burgers over te betalen belastingen bij een bepaalde WOZ waarden; • Verantwoordingsdocument is opgeleverd en WOZ communicator wordt geïmplementeerd begin 2024; • Een brief aan de burgers is nog niet verstuurd. De planning is om dit voor de grote aanslagoplegging te doen van feb/mrt 2024; • Robot is geïmplementeerd voor het inboeken van de bezwaren • Een platform is ontwikkeld voor het versneld en kwalitatief beter afhandelen van de bezwaarschriften. • Traditionele waarderingsvorm aangevuld met AI-waarderingsmodule, ter kwaliteitsbevordering van het waarderingsproces	

Hieronder volgt een vergelijking tussen de begrote uitgaven hiervoor en de werkelijke uitgaven in 2023:

Wat gaan we doen	Begroot bedrag 2023	Werkelijke uitgaven 2023	Prognose nog uit te geven 2024	Totaal	Verschil met begroot bedrag
Inhuur externe medewerkers	€ 336.656	€ 389.364	€ -	€ 389.364	€ 52.708
Structurele uitbreiding formatie	€ 163.264	€ 150.409	€ -	€ 150.409	€ -12.855
Incidentele uitbreiding formatie	€ 30.029	€ 34.610	€ -	€ 34.610	€ 4.581
Project Data op Orde	€ 198.000	€ 150.534	€ 26.035	€ 176.569	€ -21.431
Dashboards voor kwaliteitszorg	€ 15.000	€ 7.000	€ -	€ 7.000	€ -8.000
Communicatiemiddelen om burgers beter te informeren.	€ 21.500	€ 400	€ -	€ 400	€ -21.100
Verkennen middelen voor opvragen secundaire objectkenmerken	€ 15.000	€ -	€ -	€ -	€ -15.000
WOZ-calculator op website	€ 5.000	€ 2.500	€ -	€ 2.500	€ -2.500
Robotiseren proces bezwaar en beroep	€ 50.000	€ 35.525	€ -	€ 35.525	€ -14.475
Inhuur voor optimaliseren procesbeschrijvingen en interne controleplan	€ 15.000	€ 25.887	€ 10.000	€ 35.887	€ 20.887
	€ 849.449	**€ 796.229**	**€ 36.035**	**€ 832.264**	**€ -17.185**

3.5. Wet Open Overheid

In artikel 3.5 (Openbaarheidsparagraaf) van de Wet Open overheid (Woo) wordt voorgeschreven dat bestuursorganen in de jaarlijkse begroting aandacht besteden aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van deze wet en in de jaarlijkse verantwoording verslag doen van de uitvoering ervan, mede in relatie tot de beleidsvoornemens. Deze begroting en jaarlijkse verantwoording vloeien voort uit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

De Woo is in 2022 in werking getreden. De Woo vervangt de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). De Woo geeft regels voor het actief openbaar en toegankelijk maken van overheidsinformatie en moet ervoor zorgen dat deze beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is. Deze wet legt de verplichting op documenten in een, voor Sabewa Zeeland, beperkt aantal categorieën openbaar te maken:

- Wet- en regelgeving;
- Organisatiegegevens;
- Bestuursstukken;
- Jaarplannen en-verslagen;
- Wob/Woo-verzoeken;
- Onderzoeken;
- Klachten.

Sabewa Zeeland voldoet al voor het merendeel van deze categorieën aan deze verplichting, uitgezonderd van de Wob/Woo-verzoeken, onderzoeken en klachten.

Ook deze categorieën zullen in de toekomst door Sabewa Zeeland in de toekomst openbaar gemaakt worden.

Daarnaast verplicht de Woo overheden om de informatiehuishouding op orde te brengen. De verwachting is wel dat met het op orde krijgen van de digitale informatiehuishouding van de overheid nog een aanzienlijke doorlooptijd zal zijn gemoeid. Voor het volledig realiseren hiervan bij het Rijk en de decentrale overheden wordt een termijn van tenminste 8 jaar genoemd (Memorie van Toelichting, kamerdossier 35112). Omdat het niet efficiënt wordt geacht dat ieder bestuursorgaan zelf het wiel uitvindt, zal de minister van BiZa een meerjarenplanning opstellen, waarbij een begin wordt gemaakt bij de digitale huishouding van het Rijk en daarna stap voor stap bij de overige overheden.

Jaarrekening

4. Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

4.1. Overzicht van baten en lasten

In onderstaande tabel is het totaaloverzicht van lasten en baten opgenomen ingedeeld naar de programma's uit de programmabegroting. Een toelichting op de verschillen is te vinden in de financiële analyses in het jaarverslag en de jaarrekening.

	Begroting 2023			Begroting 2023 na 1e wijz.			Rekening 2023		
(bedragen * € 1,000,-)	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
Programma waarderen	€ 2.335	€ -	€ -2.335	€ 3.112	€ -	€ -3.112	€ 3.439	€ -	€ -3.439
Programma heffen	€ 1.478	€ -	€ -1.478	€ 1.860	€ -	€ -1.860	€ 1.839	€ -	€ -1.839
Programma innen	€ 1.233	€ 56	€ -1.177	€ 1.534	€ 84	€ -1.450	€ 1.510	€ 443	€ -1.068
Algemene dekkingsmiddelen	€ 112	€ 6.233	€ 6.121	€ 166	€ 7.637	€ 7.472	€ 229	€ 7.637	€ 7.408
Overhead	€ 1.121	€ -	€ -1.121	€ 1.168	€ -	€ -1.168	€ 1.414	€ -	€ -1.414
Vennootschapsbelasting	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -			€ -
Onvoorzien	€ 10	€ -	€ -10	€ 10	€ -	€ -10			€ -
Saldo baten en lasten	€ 6.290	€ 6.290	€ 0	€ 7.849	€ 7.722	€ -128	€ 8.431	€ 8.080	€ -351
Mutaties reserves per programma									
Programma waarderen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 52	€ 52	€ -	€ 52	€ 52
Programma heffen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 43	€ 43	€ -	€ 43	€ 43
Programma innen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 33	€ 33	€ -	€ 33	€ 33
Algemene dekkingsmiddelen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Saldo baten en lasten	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 128	€ 128	€ -	€ 128	€ 128
Mutaties voorzieningen per programma									
Programma waarderen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Programma heffen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Programma innen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Algemene dekkingsmiddelen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 40	€ -	€ -40
Saldo baten en lasten	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 40	€ -	€ -40
Geraamd resultaat	€ 6.290	€ 6.290	€ 0	€ 7.849	€ 7.849	€ 0	€ 8.471	€ 8.208	€ -263

De onttrekkingen aan de reserves betreffen de onttrekking van € 127.597,- aan de algemene reserve . Dit betrof het positief resultaat over 2022 dat was toegevoegd aan de algemene reserves, o.a. vanwege uitgestelde uitgaven van 2022 naar 2023.

5. Toelichting overzicht baten en lasten in de jaarrekening

5.1. Verschillenanalyse

In onderstaande tabel wordt de totstandkoming van het rekeningresultaat ten opzichte van de begroting na wijziging weergegeven. Bedragen x € 1.000,-.

Nr	Programma	Voordelig	Nadelig	Saldo
	Raming saldo begroting			
1	**Waarderen**			
	Overige uitbestede werkzaamheden		18	
	Vergoeding proceskosten WOZ-bezwaren		317	
	Aandeel personeelslasten		41	
	Aandeel automatisering	70		
	Aandeel interne dienstverlening		21	
	Overige afwijkingen	1		
		71	**398**	**-326**
2	**Heffen**			
	Vergoeding proceskosten Heffen-bezwaren	3		
	Abonnementen, boeken en tijdschriften	11		
	Aandeel personeelslasten		34	
	Aandeel automatisering	58		
	Aandeel interne dienstverlening		17	
	Overige afwijkingen	1	1	
		73	**52**	**21**
3	**Innen**			
	Overige uitbestede werkzaamheden	3		
	Kosten geldverkeer	4		
	Kadasterkosten	5		
	Lidmaatschappen	7		
	Opbrengst ond & dienst.voor derden	6		
	Rentebaten	352		
	Aandeel personeelslasten		26	
	Aandeel automatisering	45		
	Aandeel interne dienstverlening		13	
		422	**40**	**382**

4	**Algemene dekkingsmiddelen**			
	Niet compensabele BTW		63	
		0	63	**-63**
5	**Overhead**			
	Personeelslasten		197	
	Aandeel automatisering		12	
	Aandeel huisvestingskosten		39	
	Aandeel accountantskosten		3	
	Aandeel personeel van derden	10		
	Overige afwijkingen		5	
		10	256	**-246**
6	**Onvoorzien**			**10**
	Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten			-223
	Toevoegingen en onttrekkingen reserves			0
	Toevoegingen en onttrekkingen voorzieningen			-40
	Gerealiseerd resultaat			**-263**

Toelichting:
Hieronder worden de verschillen in directe kosten op de programma's en kostenplaatsen nader toegelicht.

1. Programma Waarderen
De proceskostenvergoedingen voor de afhandeling van WOZ-bezwaarschriften zijn € 317.008,- hoger uitgevallen dan begroot. Daarbij dient wel opgemerkt te worden dat er op 1 januari 2024 nog 730 bezwaarschriften van no cure no pay bureaus afgehandeld dienden te worden. Naar schatting leidt dit in 2024 nog tot € 92.000,- aan proceskostenvergoedingen, welke in 2024 verantwoord zullen worden.

Het aantal ingediende bezwaarschriften ligt in 2023 hoger dan de afgelopen jaren. Dit als gevolg van de stijging van de WOZ-waarden die samenhangt met de marktontwikkeling. Het aantal ingediende bezwaarschriften door no cure no pay bureaus is hierdoor ook hoger, evenals de uitgekeerde procesvergoedingen.

De hogere kosten voor overige uitbestede werkzaamheden betreffen kosten voor inhuur van externe medewerkers voor het afhandelen van de bezwaarschriften.

Het hogere aandeel in de personeelslasten wordt veroorzaakt doordat meer externe inhuur nodig was omdat vacatures wegens de krapte op de arbeidsmarkt niet opgevuld konden worden. Het hogere aandeel in de kosten voor interne dienstverlening wordt veroorzaakt door hogere kosten voor drukwerk en porti. In de begroting was ervanuit gegaan dat op deze kosten bezuinigd kon worden door het afsluiten van een nieuwe overeenkomst, maar dit bleek door de aanbestedingsregels niet mogelijk.

Het lagere aandeel in de automatiseringskosten wordt veroorzaakt doordat bepaalde in 2022 uitgestelde ontwikkelingen van de software uiteindelijk niet zijn doorgegaan en doordat facturen van de softwareleverancier lager zijn uitgevallen na onderhandeling over de toegepaste indexatie.

2. Programma Heffen

De lagere kosten voor abonnementen, boeken en tijdschriften betreffen lagere kosten voor het berichtenverkeer Basisregistratie Personen.

Het hogere aandeel in de personeelslasten wordt veroorzaakt doordat meer externe inhuur nodig was omdat vacatures wegens de krapte op de arbeidsmarkt niet opgevuld konden worden. Het hogere aandeel in de kosten voor interne dienstverlening wordt veroorzaakt door hogere kosten voor drukwerk en porti. In de begroting was ervanuit gegaan dat op deze kosten bezuinigd kon worden door het afsluiten van een nieuwe overeenkomst, maar dit bleek door de aanbestedingsregels niet mogelijk.

Het lagere aandeel in de automatiseringskosten wordt veroorzaakt doordat bepaalde in 2022 uitgestelde ontwikkelingen van de software uiteindelijk niet zijn doorgegaan en doordat facturen van de softwareleverancier lager zijn uitgevallen na onderhandeling over de toegepaste indexatie.

3. Programma Innen

De rentebaten vallen zo'n € 3528.000,- hoger uit dan begroot. Hierbij gaat het om de ontvangen rente op de rekening-courantrekeningen bij de schatkist van het Ministerie van Financiën. Over 2023 lag de rentestand gemiddeld rond de 3%. Deze rentebaten waren niet begroot. Ten tijde van het opstellen van de begroting was de spaarrente namelijk nog nihil. De spaarrente is vanaf juli 2022 gestegen doordat de Europese Centrale Bank voor het eerst in elf jaar haar rentetarieven verhoogde en dit sindsdien nog een aantal maal heeft gedaan.

Het hogere aandeel in de personeelslasten wordt veroorzaakt doordat meer externe inhuur nodig was omdat vacatures wegens de krapte op de arbeidsmarkt niet opgevuld konden worden. Het hogere aandeel in de kosten voor interne dienstverlening wordt veroorzaakt door hogere kosten voor drukwerk en porti. In de begroting was ervanuit gegaan dat op deze kosten bezuinigd kon worden door het afsluiten van een nieuwe overeenkomst, maar dit bleek door de aanbestedingsregels niet mogelijk.

Het lagere aandeel in de automatiseringskosten wordt veroorzaakt doordat bepaalde in 2022 uitgestelde ontwikkelingen van de software uiteindelijk niet zijn doorgegaan en doordat facturen van de softwareleverancier lager zijn uitgevallen na onderhandeling over de toegepaste indexatie.

4. Algemene dekkingsmiddelen

De niet-verrekenbare BTW ten laste van het Waterschap valt hoger uit doordat de lasten in zijn geheel hoger uitvallen dan begroot.

5. Overhead

De hogere personeelslasten kwamen tot stand doordat de vacatures voor juridisch adviseur en informatie-adviseur niet ingevuld konden worden, waardoor externe inhuur noodzakelijk was om deze functies in te kunnen vullen en externe inhuur is nu eenmaal duurder.

De hoger lasten voor automatisering, huisvesting en facilitaire dienstverlening zijn veroorzaakt doordat de begrote lasten waren gebaseerd op de oude dienstverleningsovereenkomst met Waterschap Scheldestromen.

De begroting van de post onvoorzien is opgenomen onder de programma's Waarderen, Heffen en Innen voor een totale bedrag van € 10.000,- begroot.

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 19 april 2024

5.2. Overzicht onvoorzien

De post onvoorzien is opgenomen onder de programma's Waarderen, Heffen en Innen voor een totaal bedrag van € 10.000,-.

5.3. Overzicht van incidentele baten en lasten

Onder incidentele baten en lasten worden verstaan baten en lasten die zich niet langer dan drie jaar voordoen.

Omschrijving	Begroot 2023	Werkelijk 2023
Incidentele lasten		
Versterking organisatie	€ 681.685	€ 643.320
Hogere niet-compensabele BTW	€ 53.443	€ 116.782
Vervanging langdurig zieke medewerker	€ 49.857	€ 45.752
Totaal incidentele lasten	**€ 784.985**	**€ 805.854**
Incidentele baten		
n.v.t.	€ -	€ -

5.4. Overzicht structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

Er vinden geen structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves plaats.

5.5. Begrotingsrechtmatigheid

Op grond van artikel 189, 190, 191 Gemeentewet zijn alle begrotingsoverschrijdingen op de lasten (en daarmee overeenstemmende balansmutaties) onrechtmatig. Het begrotingscriterium is verder uitgewerkt in de Kadernota Rechtmatigheid van de commissie BBV.
Het algemeen bestuur heeft in de financiële verordening zijn normen/richtlijnen uit de Kadernota Rechtmatigheid overgenomen en nader geconcretiseerd.

Aan het algemeen bestuur is in 2023 een notitie aangeboden, waarbij melding is gemaakt van een verwachte overschrijding van de geraamde kosten.

Voor enkele programma's is sprake van een overschrijding van de geraamde lasten en baten. Hieronder geven we voor die programma's waar dat van toepassing is een toelichting op deze overschrijdingen. Uit deze toelichting blijkt dat de begrotingsonrechtmatigheden als acceptabel aangemerkt kunnen worden. Bij een begrotingsonrechtmatigheid die als acceptabel aangemerkt kan worden, wordt een meer uitgebreide toelichting op de onrechtmatigheid opgenomen bij de betreffende afwijking in de toelichting op de baten en lasten. In de rechtmatigheidsverantwoording wordt vervolgens verwezen naar deze toelichting en worden de acceptabele begrotingswijzigingen dus niet meer verder afzonderlijk toegelicht.

Programma (lasten/baten)	Bedrag Overschrijding/ onderschrijding	Oorzaak	Telt wel of niet mee
Waarderen (lasten)	€ 326.671	Deze overschrijding wordt voornamelijk veroorzaakt doordat de proceskostenvergoedingen hoger uitvallen dan begroot. In de paragraaf Waarderen is dit reeds toegelicht.. Deze afwijking past binnen het uitgezette beleid zoals besproken in de AB-vergadering van 15 december 2023.	Telt mee
Heffen (lasten)	- € 20.770	Zie toelichting Innen (lasten).	Telt mee
Innen (lasten)	- € 23.761	Deze onderschrijding wordt voornamelijk veroorzaakt door een lager aandeel in de automatiseringskosten dan begroot.	Telt mee
Innen (baten)	€ 358.251	Deze overschrijding wordt voornamelijk veroorzaakt door de ontvangen rentebaten. In de paragraaf Innen is dit reeds toegelicht. Deze afwijking past binnen het uitgezette beleid zoals besproken in de AB-vergadering van 23 februari 2024.	Telt mee
Algemene dekkingsmiddelen (lasten)	€ 102.988	€ 63.339,- van deze overschrijding heeft betrekking op de niet-compensabele BTW. Doordat er sprake is van hogere lasten dan begroot wordt automatisch de niet compensable BTW ook hoger.. € 39.649,- van deze overschrijding betreft de toevoeging aan de voorziening Verlofsparen. Deze toevoeging was niet begroot.(zie toelichting paragraaf 2-4).	Telt mee
Overhead (lasten)	€ 246.236	Deze overschrijding wordt voornamelijk veroorzaakt door hogere personeelsasten.en huisvestingslasten. In de paragraaf “Overzicht algemene dekkingsmiddelen” is dit reeds toegelicht.	Telt mee
Onvoorzien (lasten)	- € 10.000	Deze onderschrijding wordt veroorzaakt doordat er geen uitgaven als onvoorzien zijn aangemerkt.	Telt mee

5.6. WNT

WNT-verantwoording 2023 Sabewa Zeeland

De WNT is van toepassing op Sabewa Zeeland. Het voor Sabewa Zeeland toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 223.000 (Algemeen bezoldigingsmaximum).

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2023 **bedragen x € 1**	**Dobbelsteen, EHJ van den**
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	97.482,14
Beloningen betaalbaar op termijn	14.817,36
Subtotaal	*112.299,50*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	223.000,00
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	112.299,50
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t. N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

Gegevens 2022	
bedragen x € 1	**Dobbelsteen, EHJ van den**
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2022	13/06 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	50.327,30
Beloningen betaalbaar op termijn	9.144,57
Subtotaal	*59.471,87*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	118.800,00
Bezoldiging	59.471,87

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen
Algemeen bestuur:
Gemeente Borsele: dhr. A.P. Witkam
Gemeente Goes: dhr. S. Meulblok
Gemeente Hulst: dhr. D.K.E. Steijaert
Gemeente Kapelle: dhr. J.H. Herselman
Gemeente Reimerswaal: dhr. N. van der Hoest
Gemeente Sluis: dhr. J. Werkman
Gemeente Terneuzen: dhr. drs. F. O. van Hulle
Gemeente Tholen: dhr. drs. P.W.J. Hoek
Waterschap Scheldestromen: dhr. A.J.G. Poppelaars

Dagelijks Bestuur:
Gemeente Kapelle: dhr. J.H. Herselman (voorzitter)
Gemeente Terneuzen dhr. F.O. van Hulle
Waterschap Scheldestromen: dhr. A.J.G. Poppelaars

1f. In het geval een leidinggevende topfunctionaris, op of na 1-1-2018 met een WNT-instelling een dienstbetrekking aangaat en hij/zij bij een of meer andere WNT-instellingen reeds een dienstbetrekking heeft als topfunctionaris, niet zijnde een toezichthoudende topfunctionaris, zijn bepaalde of alle onderdelen van onderstaande tabel van toepassing. Indien van toepassing kan het betreffende tabelonderdeel dienen als aanvulling op tabel 1a of 1d. Dit geldt in voorkomende gevallen ook voor diegene die op grond van zijn/haar voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris wordt aangemerkt.

Bij Sabewa Zeeland waren in 2023 geen functionarissen werkzaam als bedoeld in de rubrieken 1b. tot en met 1f. Om die reden worden de daarbij behorende tabellen niet opgenomen in de jaarverslaglegging van Sabewa Zeeland 2023.

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband

Er zijn bij Sabewa Zeeland in 2023 geen uitkeringen verstrekt wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2022 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

5.7. Overzicht taakvelden

Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo
0.4 Overhead	€ 1.414.238	€ 1.601.778	€ 187.540
0.61 OZB Woningen	€ 3.292.389	€ 3.299.672	€ 7.283
0.62 OZB niet woningen	€ 516.606	€ 518.827	€ 2.220
0.64 Belastingen overig	€ 2.327.248	€ 1.752.325	€ -574.923
0.8 Overige baten en lasten	€ -	€ 15.626	€ 15.626
0.9 Vennootschapsbelasting	€ -	€ -	€ -
1.0 Mutaties reserves	€ -	€ 127.597	€ 127.597
1.1 Mutaties voorzieningen	€ 39.649	€ -	€ -39.649
0.11 Saldo van de rekening baten en =lasten	€ -	€ -	€ -
2.3 Recreatieve Havens	€ 1.028	€ 1.098	€ 70
2.4 Economische Havens	€ 374	€ 400	€ 26
3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	€ 449	€ 480	€ 31
3.4 Economische promotie	€ 55.933	€ 58.743	€ 2.809
7.2 Riolering	€ 459.006	€ 464.688	€ 5.681
7.3 Afval	€ 363.825	€ 366.399	€ 2.575
Totaal	€ 8.470.746	€ 8.207.632	€ -263.115

6. Balans

6.1. Balans

Activa	2023	2022	Passiva	2023	2022
Vaste activa			**Vaste passiva**		
Materiële vaste activa	**€ 60.990**	**€ 14.462**	**Eigen vermogen**	**€ -263.113**	**€ 127.597**
Overig	€ 60.990	€ 14.462	Algemene reserve	€ -	€ -
			Saldo van rekening	€ -263.113	€ 127.597
			Voorzieningen	€ 147.017	€ 107.368
Totaal	**€ 60.990**	**€ 14.462**	**Totaal**	**€ -116.097**	**€ 234.965**
Vlottende activa			**Vlottende passiva**		
Uitzettingen	**€ 11.538.211**	**€ 7.398.845**	**Vlottende schuld**	**€ 542.135**	**€ 433.149**
Vorderingen op openbare lichamen	€ 596.227	€ 1.309.711	Overige vlottende schulden	€ 542.135	€ 433.149
Rekening courant verhouding met het Rijk	€ 10.937.749	€ 6.084.319			
Overige vorderingen	€ 4.235	€ 4.815			
Liquide middelen	**€ 248.209**	**€ 244.526**			
Kas- en banksaldi	€ 248.209	€ 244.526			
Overlopende activa	**€ 237.816**	**€ 196.837**	**Overlopende passiva**	**€ 11.659.188**	**€ 7.186.556**
Overige overlopende activa	€ 237.816	€ 196.837	Overige overlopende passiva	€ 11.659.188	€ 7.186.556
Totaal	**€ 12.024.236**	**€ 7.840.208**	**Totaal**	**€ 12.201.323**	**€ 7.619.705**
Totaal activa	**€ 12.085.226**	**€ 7.854.670**	**Totaal Passiva**	**€ 12.085.226**	**€ 7.854.670**

6.2. Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen
De jaarrekening is opgesteld volgens het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). De in de jaarrekening opgenomen begrotingscijfers over 2023 zijn gebaseerd op de programmabegroting 2023 en de begrotingswijziging 2023.

Waarderingsgrondslagen
De activa en passiva zijn gewaardeerd tegen verkrijgingprijs. Voor baten en lasten geldt dat ze worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben.

Vaste activa
Immateriële- en materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijging- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de betreffende investering in mindering gebracht. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden ten laste van het resultaat van het boekjaar gebracht. Financiële activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde (leningen aan derden) of tegen verkrijgingprijs (deelnemingen).

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar
De vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor oninbaarheid invorderingsopbrengsten is een voorziening getroffen en op de vordering in mindering gebracht.

Liquide middelen en overlopende posten
Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Eigen vermogen
Het eigen vermogen wordt onderverdeeld in de algemene reserve, bestemmingsreserves en het jaarrekeningresultaat (gerealiseerd resultaat).

Voorzieningen
Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. Voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume (o.a. vakantiegeld, verlof) wordt, conform het BBV, geen voorziening gevormd. Medewerkers kunnen echter vanaf 1 januari 2022 bovenwettelijke verlofuren sparen. Met dit ‘verlofsparen’ kunnen medewerkers passend bij hun levensfase hun bovenwettelijke verlofuren inzetten op een manier die aansluit bij hun persoonlijke levens- en carrièreplanning en het vitaliteitsbeleid van de organisatie. Deze verlofuren verjaren niet. Aangezien bij verlofsparen sprake is van arbeidskostengerelateerde verplichtingen die een niet voorspelbare opbouw en daarmee ook onvoorspelbare afbouw kennen, dient hier een voorziening voor gevormd te worden. De dotatie is de opbouw van het spaarverlof en de onttrekking is de daadwerkelijke opname van het verlof. Als tarief wordt het gemiddelde uurloon van de medewerker gehanteerd.

Vaste schulden
Vaste schulden met een looptijd van één jaar of langer worden gewaardeerd tegen nominale waarde, verminderd met de gedane aflossingen.

Kortlopende schulden / overlopende passiva
Dit zijn schulden met een looptijd korter dan één jaar en worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Grondslagen voor de resultaatbepaling
De lasten en baten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben en zijn ingedeeld naar programma’s zoals door het algemeen bestuur zijn vastgesteld.

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 19 april 2024

Afschrijvingen worden berekend over de verkrijgingprijs onder aftrek van subsidies en bijdragen van derden en vindt plaats vanaf het jaar dat het actief in gebruik is genomen.

Voorzieningen worden via de rekening van baten en lasten gevoed. Stortingen in en onttrekkingen uit de reserves worden onder “algemene dekkingsmiddelen” gepresenteerd. Er wordt geen rente bijgeschreven op reserves en voorzieningen.

Verliezen worden genomen op het moment dat ze bekend zijn en de winsten op het moment dat ze zijn gerealiseerd.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Vakantiegeld en verlofaanspraken worden toegerekend aan de periode van uitbetaling

6.3. Toelichting op balans

Activa

Activa	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Materiele vaste activa (overig)		
Stand 1-1	20.660	20.660
Aankoop meubilair	51.935	0
Afschrijvingen / overige verminderingen (10 jaar; 10% per jaar)	-11.605	-6.198
Stand 31-12	**60.990**	**14.462**
Subtotaal	**60.990**	**14.462**
Vorderingen op openbare lichamen		
Aan deelnemers in rekening gebrachte BTW	498.882	333.313
Debiteuren project gebruiksoppervlakte	0	81.312
Nog te ontvangen bijdrage deelnemers begrotingswijziging	0	312.308
Nog te ontvangen compensatie toeslagenaffaire 2021 gemeenten (93 gedupeerden)	0	13.950
Nog te ontvangen compensatie toeslagenaffaire 2021 Waterschap (161 gedupeerden)	0	16.100
Nog te ontvangen compensatie toeslagenaffaire 2022 Waterschap (30 gedupeerden)	3.000	3.000
Nog te ontvangen afrekening debiteurenstand invorderingsopbrengsengsten t/m 2021	0	549.728
Nog te ontvangen rente schatkistbankieren kwartaal 4 2023	94.345	
Sub-totaal	**596.227**	**1.309.711**
Rekening courant verhouding met het Rijk		
Schatkistrekening belastingen	8.963.522	4.688.764
Schatkistrekening exploitatie Sabewa Zeeland	1.974.227	1.395.555
Sub-totaal	**10.937.749**	**6.084.319**
Overige vorderingen		
Overigen	4.235	4.815
Sub-totaal	**4.235**	**4.815**
Totaal uitzettingen met een looptijd < 1 jaar	**11.538.211**	**7.398.845**
Liquide middelen		
Banksaldi	248.209	244.526
Kas belastingadm.	0	0
Sub-totaal	**248.209**	**244.526**
Overlopende activa		
Vooruitbetaald voorschot T-tags	1.236	1.528
Vooruitbetaalde facturen	126.873	115.374
Nog te ontvangen bijdrage kwijtscheldingen	109.707	79.936
Totaal overlopende activa	**237.816**	**196.837**
Totaal vlottende activa	**12.024.236**	**7.840.208**

Passiva

Eigen vermogen	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Algemene reserve	0	0
Saldo van rekening		
Resultaat	-263.113	127.597
Totaal eigen vermogen	**-263.113**	**127.597**

Voorzieningen	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Voorziening verlofsparen personeel	147.017	107.368
Totaal voorzieningen	**147.017**	**107.368**

Vlottende passiva

Vlottende schuld	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Overige vlottende schulden		
Nog te betalen loonheffing	228.673	215.096
Nog te betalen salarissen	8.804	3.808
Nog te betalen BTW	19.040	13.873
Schulden aan leveranciers	285.618	200.372
Totaal overige vlottende schulden	**542.135**	**433.149**

Overlopende passiva	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Nog te betalen kosten		
Nog te ontvangen nota's / te betalen kosten	442.559	108.575
Nog te betalen deelnemers belastingopbrengsten belastingadm.	9.823.999	5.630.074
Nog te betalen deelnemers invorderingsopbrengsten belastingadm.	1.078.036	1.021.723
Overig	39.179	30.635
Subtotaal	**11.383.773**	**6.791.006**
Vooruitontvangen bedragen		
Vooruitontvangen deelnemersbijdragen	275.415	395.550
Totaal overlopende passiva	**11.659.188**	**7.186.556**
Totaal passiva	**12.085.226**	**7.854.670**

Overzicht reserves en voorzieningen

	31-12-2022	Toevoeging	Onttrekking	Resultaat bestemming vorig boekjaar	31-12-2023
Algemene reserve	0	127.597	127.597		0
Bestemmingsreserves	-	-	-	-	-
Voorzieningen	107.368	39.649	-	-	147.017

Conform het AB-besluit van 14 april 2023 is het positief resultaat over 2022 van € 127.597 toegevoegd aan de algemene reserves en in 2023 onttrokken aan de algemene reserves.

Schatkistbankieren (Liquide middelen)

De bankrekeningen worden dagelijks afgeroomd naar de schatkist.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar			
(1)	**Drempelbedrag**	**1000**			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	**Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen**	**283**	**197**	**201**	**231**
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	717	803	799	769
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	6.289			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	6.289			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat				
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.	Drempelbedrag	1000			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	25.502	17.932	18.534	21.228
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	283	197	201	231

Gedurende het jaar is het drempelbedrag niet overschreden.

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Sabewa Zeeland heeft diverse langlopende financiële verplichtingen welke niet in de balans opgenomen zijn. Omtrent het vermelden van belangrijke financiële verplichtingen zijn geen nadere bepalingen opgenomen in de Financiële verordening. Indien hiervoor geen bepalingen opgenomen zijn, adviseert de Commissie BBV, om hier die contracten te vermelden die moeten voldoen aan de aanbestedingsregels.

Omschrijving	looptijd	Waarde	opmerking
Pink Rocade belastingapplicatie	2 jaar	€ 1.575.224,-	Looptijd 1 januari 2024-31 december 2025
Cyclomedia Technology B.V.	onbepaald	€ 252.764,-	Looptijd vanaf 1 januari 2021

Toelichting:

Contract Pink Roccade: waarde is 2 jaar x € 787.612,- (zonder indexatie), na afloop van de initiële duur van twee jaar wordt de overeenkomst voor de periode van 1 jaar verlengd tegen gelijkblijvende voorwaarden, tenzij Sabewa Zeeland de overeenkomst schriftelijk opzegt.

Contract Cyclomedia: waarde is 1 jaar x € 252.764,- (zonder indexatie, 1-1-2021 t/m 31-12-2023), met de mogelijkheid om twee keer voor de periode van 1 jaar te verlengen.

Sabewa Zeeland heeft een kredietovereenkomst afgesloten bij de BNG per 01-01-2019. Deze kredietovereenkomst bestaat uit een rekeningcourant krediet van € 300.000,-.

7. Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid Dagelijks Bestuur

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording ligt het Dagelijks Bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het Algemeen Bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het Algemeen Bestuur op 15 december 2023 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Het algemeen bestuur heeft een verantwoordingsgrens bepaald en deze bedraagt 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op EUR 84.710. De verantwoordingsgrens betekent dat rechtmatigheidsfouten pas in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen en toegelicht, wanneer deze boven het door het algemeen bestuur vastgesteld percentage komen. Wanneer het voor het dagelijks bestuur niet duidelijk is of financieel rechtmatig is gehandeld, worden deze onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording opgenomen en toegelicht indien deze boven het door het algemeen bestuur vastgestelde percentage komen. (zie tevens model verantwoording).

Bevinding

Het Dagelijks Bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor door het algemeen bestuur vastgestelde verantwoordingsgrens.

De geconstateerde afwijkingen betreffen:

- 1A. Overschrijding lasten programma's: € 675.895,-.
- 3.Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan het algemeen bestuur zijn gemeld € 412.782,-
- 4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geduid vermelden en verwijzen naar dit vooraf vastgestelde beleid.€ 390.000,-.
- 5. Resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden: € 698.677,-
- Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed : € 476.451,-

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met het Algemeen Bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het Dagelijks Bestuur ook beschreven welke acties het onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

8. Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

9. Besluit

Het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Belastingsamenwerking Sabewa Zeeland

Gezien het voorstel van het dagelijks bestuur van 28 maart 2023

Gelet op de bepalingen van de gemeenschappelijke regeling

B E S L U I T:

1. tot de vaststelling van het jaarverslag en jaarrekening 2023;

Aldus vastgesteld door het algemeen bestuur in zijn vergadering van 27 juni 2024

Hoogachtend,

J.H. Herselman, voorzitter	E.H.J. van den Dobbelsteen, Msc, directeur